

Pääministeri Fidel Castro matkustanut metsästys- ja neuvottelumatkalle NL:oon

Neuvostoliiton ilmoituksen mukaan Fidel Castro suoritti matkan neuvostoliittolaisella suihkukoneella, jonka oli määrä tänä aamuna saapua Moskovaan.

MOSKOVA — Uutistoimisto TASS'in ilmoituksessa sanottiin pääministeri Khrushchevin pyytäneen Fidel Castroa tämän edellisen vierailun yhteydessä, että hän saapuisi talvella Neuvostoliittoon "vaihtamaan mielipiteitä kysymyksistä mitkä kiinnostavat molempia maita sekä viettämään lyhyen metsästysloman". Castro mukana matkusti neuvostoliittolaisessa TU-114 suihkukoneessa korkeatasoinen venäläinen valtuuskunta, joka oli suorittanut kahden viikon kestäneen vierailun Kuubaan.

Yllättävin seikka Castron Neuvostoliiton matkan yhteydessä oli se, että Neuvostoliiton ulkoministeri ilmoitti eilen illalla kaikille Moskovaan oleville ulkomaalaisille lehtimiehille Kuuban pääministerin tulosta ja kehotti heitä saapumaan lentokentälle seuraamaan Castron kunniaksi järjestettyjä saapumisjuhli-juksia.

Tämä oli jyrkkä vastakohta niille toimenpiteille, mitkä liittyivät Castron edelliseen Neuvostoliiton-vierailuun. Silloin seurasi varsinaista lentomatkaa tiukka salaperäisyys, jonka sanottiin kuuluneen turvallisuus-

Ilmasilta Japaniin

TOKIO — Yhdysvaltain odotetaan ensi kuun aikana siirtävän lentoteitse Okinawalle 4,000 sotilaa vahvuuden muodostelman sotaharjoitusten yhteydessä, joilla halutaan osoittaa kuinka nopeasti USAN joukkoja voidaan siirtää Yhdysvalloista eri maantosiin. Tämän sanotaan olevan samanlainen harjoitus kuin se, joka toimeenpantiin viime syyskuun kunniaa ja joulukuun 15. päivän välillä, jolloin Saksan, jossa ne osallistuivat sotaharjoituksiin.

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

WASHINGTON — Valtiosihteeri Dean Rusk sanoi olevansa vakuuttunut siitä, että Panaman levottomuuksien ja väkivaltaisuuksien takana on Fidel Castro ja tämän asemat. Valtiosihteeri Rusk sanoi, että Yhdysvaltain Panaman kanava-alueella sijaitsevien joukkojen poistamista koskeva asia on kysymys, joka ratkaistaan "paikallisten toimenpitein" Yhdysvaltain armeijan ja Panaman kansalliskaartin kesken.

KAIRO — Eilen avattiin Kairossa 13 arabivallan keskeinen huippukokous, jonka tärkeimpänä tarkoituksena on aloittaa entistä voimakkaampi kylmä sota Israelia vastaan ja samalla pyrkiä fasaioittamaan arabivaltioiden keskuudessa ilmeneviä erimielisyyksiä. Huippukokouksen oli kutsunut koolle Egyptin presidentti Nasser.

ATLANTA, Georgia — Atlantan 14 suurinta hotellia ja motellia on ilmoittanut ottaneensa käyttöönsä uuden huoneiden varustustavan, joka käytännössä merkitsee sitä, että ne hyväksyvät myös värikkäitä henkilöitä asiakkaiskseen. Ilmoituksien näissä hotelleissa ja motelleissa vallinneen rotumuurin poistamisesta antoi Atlantan pormestari Ivan Allen, Jr., joka jo vuoden ajan on pyrkinyt siihen.

WASHINGTON — Presidentti Lyndon B. Johnson sanoi Valkoisen talon julkaisemassa kommunikaatiossa pitävänsä Geneven aseidenriisuntakonferenssin alkamista (tammikuun 21 p:nä) yhtenä tärkeimmistä välisemistä USA:n ponnisteluissa maailmanrauhan lujiittamiseksi. Julkilausumassa sanottiin, ettei USA:lla ole mitään harhakuvitelmiä Geneven kongressin pikaiseen sopimukseen pääsymahdollisuuksista.

BONN — Länsi-Saksan sosialidemokraattisen puolueen vt. puheenjohtaja Wehnerin odotetaan tänään ehdottavan virallisesti Berliinin pormestaria ja puolueen liittokansleriehdokasta Willy Brandtia äskettäin kuolleen puolueen puheenjohtajan Erich Ollenhauerin seuraajaksi.

ATTLEBORO — Täällä sijaitsevassa Thompson Chemical Companyn tehtaassa tapahtui eilen illalla voimakas räjähdys, joka aiheutti kuoleman ainakin 3 henkilölle. Loukkaantuneiden lukumäärän sanotaan alustavien tutkimusten mukaan nousevan ainakin 10. Tehtaassa oli onnettomuushetkellä työssä noin 40 henkilöä. Palokuntien tarmokkaista sammutusyrityksistä huolimatta räjähdyksestä syttynyt tulipalo riehui yli 3 tuntia ennen kuin sen onnistui saada tilanne valvontansa.

ESKILSTUNA — Ruotsalainen toimintini toimittava presidentti Johnsonille 100 taskuveistä, joihin on kaiverrettu tilaajan nimi. Lyndon B. Johnson sai kolmisen vuotta sitten lahjana eräältä ystävältä Eskillstunassa valmistetun veitsen ja tilasi kohta sen jälkeen 10 samanlaista veistä. Käydessään viime kesänä Ruotsissa Johnson tilasi vielä 24 taskuveistä ja äskettäin tuli sadan veitsen tilaus.

STRASSBURG — Kolmen Euroopan "yhteisön" — yhteismarkkinain, Euratomin ja hiili- ja teräsunionin — odotetaan yhtyvän tämän vuoden kuluessa, sanoi eräs näiden yhteisöjen edustaja. Näiden yhteisöjen virkailijat laativat jo kaikki suunnitelmansa sille pohjalta, että tämän vuoden lopulla kolmen taloudellisen yhteisön sijalla on vain yksi.

SYDNEY — Ranska ryhtyy ydinkokeisiin Tynnellä merellä huolimatta Australian ja Uuden Seelannin vastalauseista, sanoi Ranskan puolustusministeri Mossmer Sydneyn lentokentällä. "Me olemme perustamattomasti päättäneet tehdä suurten korkeuksien atomi- ja vetypommikokeita Tynnellä merellä, eikä ole syytä, miksi muuttaisimme mieltämme", puolustusministeri huomautti.

WASHINGTON — Puolan hallitus suoritti Yhdysvaltain hallitukselle viime perjantaina neljännen maksusuorituksensa siitä amerikkalaisesta omaisuudesta, mikä toisen maailmansodan jälkeen on otettu Puolassa valtion omistukseen. Puolan ja USA:n hallituksen tekemä sopimus amerikkalaisomaisuuden korvaamisesta kohoaa 40 miljoonan dollarin kokonaissummaan, minkä Puola maksaa 20 vuoden aikana. Puolan tähän mennessä suorittamien maksujen määrä kohoaa 8 miljoonaan dollariin.

Tulitus jatkuu edelleen Panamassa

PANAMA CITY — Jännitys kohosi jälleen sunnuntaina huippuunsa kun yli 250,000 ihmisen sanotaan osallistuneen jättäjämaiseen hautaiskulkueeseen niiden 12 panamalaisen opiskelijan muiston kunnioittamiseksi, jotka saivat surmansa amerikkalaisten sotilaiden luodeista.

Amerikan valtioiden liiton Panaman lähettämä välityskomissio kävi sunnuntaina neuvotteluja Panaman edustajien kanssa. Presidentti Johnsonin Panamaan lähettämä erikoisedustaja Thomas C. Mann kohtasi Panaman YK-valtuuskunnan edustajan sekä neuvotteli myöhemmin Amerikan valtioiden liiton välityskomission jäsenten kanssa.

Vihollisuudet puhkesivat uudelleen sunnuntaina kun US. kanava-alueella olevia amerikkalaisia sotilaita kohden avattiin tuli. Amerikkalaisvastaisia mielenosoituksia tapahtui myös Colónissa, jossa Panaman kansalliskaartin ja amerikkalaisten joukkojen kesken syntyi tulitaihe. Tämä oli tähän mennessä ensimmäinen kerta kun Panaman kansalliskaarti oli avannut tulen kohti amerikkalaisia sotilaita.

Runsaasti lunta

WASHINGTON — Koillinen lumipyry, joka Marylandissa, Ohiossa ja Illinoisissa on tuonut lunta 15–20 tuumaa ja 40–45 mailin tuntinopeudella etenevät tuulet kulkevat kohti New Yorkia ja Uutta Englantia aiheuttaen kaoksen autoliikenteelle ja häiriten normaalia elämää. Ainoastaan Uuden Englannin pohjoisosan odotetaan säästävän tästä suureksi myrskyksi kehittyvästä lumipyrystä.

Suomen uutisia

(Suomi-Seura)

Autojen hinnat putoavat
verouudistuksen vuoksi

Vuoden vaihteessa suoritettu liikevaihtoverouudistus ja samana ajankohtaan sattunut autoveron alennus tulevat aiheuttamaan henkilöautojen hinnoissa noin 7–8 prosentin laskun, edellyttäen, että autojen tuontihinnat sekä markkamääräiset huolinta- ja jakelu- ja myyntikustannukset pysyvät ennallaan.

13,000 vapaaehtoista tänä

vuonna "väkeen"
Vuonna 1964 otetaan 13,000 vapaaehtoista miestä asepalvelukseen.

Näin suuren vapaaehtoisuudellaan palvelukseen ottamisella pyritään tulossa olevien suurten "kaluukien aiheuttamien painetta jaksamaan jo ennakoitua puolustuslaitoksen ja työllisyysrintaman osalta useammalle vuodelle.

WASHINGTON — Liittohallituksen asettama tutkimuskomissio antoi lauantaina julkisuuteen kauan odotetun raportin, mikä kohdistui savukkeiden terveydelle aiheuttamiin vaikutuksiin. Komitea totei selonteossaan savukkeiden polttamisen kehittäväksi sairauksia, jotka lisäävät huomattavasti kuolemaan johtavia sairauksia.

Selonteko oli vakava takaisku Yhdysvaltain tupakkateollisuudelle, joka kuluneiden lähevuosien aikana on pyrkinyt eri menetelmillä — lähinnä suodattamilla poistamaan savukkeiden terveydelle aiheuttamia haitallisia vaikutuksia.

Yhdistäessään eri tutkimuksien tuloksia komitea pääsi siihen yksimieliseen lopputulokseen, että savukkeiden polttamisella on suora syy-yhteys keuhkosyöpään. Savukkeita polttavien miesten keskuudessa on kuolleisuus keuhkosyöpään 1,000 prosenttia suu-

T.Y. Saiman 70. vuosijuhlaa vietettiin eilen Co-op Centerin sali täpötäynnä juhlaansaa

Suomen presidentti onnittelumatkalle Neuvostoliittoon

HELSINKI — Neuvostoliiton pääministerin Nikita Khrushchevin Suomen vierailun uskotaan alkavan ensi heinäkuun 2. tai 3. päivänä. Pääministeri aloittaa Skandinavian matkansa Tanskasta, jonne hän saapuu heti kesäkuun puolivälin jälkeen. Kierros jatkuu sieltä Norjan ja Ruotsin kautta Suomeen.

Jo ennen tätä vierailua presidentti Kekkonen uskottaa kuitenkin käynnin Neuvostoliitossa. Pääministeri Khrushchev täyttää 70 vuotta huhtikuun 17. päivänä ja pidetään luonnollisena, että Kekkonen, jonka vuotisjuhlallisuuksiin Khrushchev osallistui, suorittaa vastavierailun samoissa merkeissä.

Tasavallan presidentin Puolaan maaliskuun 3. päivänä alkavan matkan suunnitteluun yhteydessä on saamiemme tietojen mukaan pohdittu myös sellaista mahdollisuutta, että presidentin paluumatka tapahtuisi Viron kautta, missä hän mahdollisesti viipyisi muutaman päivän epävirallisella vierailulla, kertoo Helsingin Sanomat.

WASHINGTON — Yhdysvaltain korkein oikeus on tänään antamalla päätöksellä kumonnut Louisianan perustuslaista kohdan, jota korkein oikeus pitää Yhdysvaltain perustuslain vastaisena. Kyseisen lainkohdan mukaan on Louisianassa poliittisen ehdokkaan ilmaistava äänestyslipussa rotunsa.

Brandt jatkaa neuvotteluja

BERLIINI — Länsi-Berliinin edustajainhuone on hyväksynyt oikeuksienmyöntämisen pormestari Willy Brandtille neuvottelujen jatkamiseksi Itä-Berliiniin tapahtuvien vierailuihin myönnettävistä passeista.

Ehdotus näistä "teknillisistä neuvotteluista" hyväksyttiin 85 äänellä 89 ääntä vastaan.

MOSKOVA — Tänne saapuneen Kuuban pääministerin Fidel Castron ja Neuvostoliiton pääministeri Khrushchevin välisessä keskustelussa odotetaan näiden kahden neuvottelevan Neuvostoliiton Kuuban avusta samoin kuin Panaman nykyisestä tilanteesta.

Suurlähettiläs Seppälän onnittelusähke ja kaupunginjohtaja Bourquen puhe juhlistivat onnistunutta tilaisuutta

Suurlähettiläs Seppälän sähke: "Kiittäen ystävällisestä kutsustanne, joka valitettavasti on jäänyt sairauteni takia aikanaan vastaamatta, lähetän Saiman vuosijuhlaan sydämmelliset onnitteluni ja terveiseni. Saima on 70-vuotisen hedelmällisen toimintansa aikana suorittanut suurtyön suomalaisten kulttuuriperinteiden valvojana ja yhdyssteenä maittemme välillä.

Toivoen Saimalle ja sen suuriarvoiselle työlle jatkuvaa menestystä lähetän lämpimän kädenpuristuksen kaikille sen 70-vuotisjuhlan osanottajille.

R. R. SEPPÄLÄ, suurlähettiläs.

VICTOR ANNALA: Usko valankumoukseen työväen oloja parantavana tekijänä on jo aika ajoin osoittautunut harhakuvitelma. Yhteiskunnan oloja voidaan parantaa vain työskentelemällä kehityksen edistämiseksi kaikilla aloilla. Saimalla on edelleenkin oma osuutensa tässä arvokkaassa työssä.

Setisemäskymmenes vuosijuhla voidaan viedä Saiman aikakirjoihin erittäin onnistuneena juhlatilaisuutena.

Co-op Centerin sali täytti jo ennen määräämää. Kaikille ei riittänyt istuimikaa. Juhlavieraita oli saapunut pitkiäkin matkoja takaa. Kaiken lisäksi oli vielä kaunis talvipäivä.

Juhla aloitettiin laulamalla yhteisesti Tähtilippu Alvah Jakolan erinomaisella säestyksellä. Mr. Jakola, toisen polven suomalaista, soitti pianosooloja, mm. Sibeliuksen Finlandian kokonaan, jota harvoin kuulee tällaisissa oloissa.

Ohjelman esittelijänä toimi Lily Laakso, toisen polven suomalaista hankin, vuosikymmenet Saiman toiminnossa mukana ollut.

Sävele Syrjälän tervehdyspuhe

Raivaajan liikkeenhoidtaja Sävele Syrjälä, toisen polven saimalainen, suoritti katsauksen Saiman merkityksestä siirtosuomalaisen keskuudessa tapojen puhdistajana, voimien kokoonajana ja monipuolisena sivistystekijänä. Saima on omalla toiminnallaan voittanut tunnustuksen arvostavan huomion kaupungin johtoportaisiin. Syrjälä huomautti että vaikka emme voikaan sanoa että Saima yksin olisi ollut suomalaisten henkisen aseman kohottajana Fitchburgissa, se on kuitenkin monien muiden ryhmien kanssa ollut mukana hyvin ratkaisemalla tavalla. Saima on valmistanut monille Suomesta lähteneille miltei ainoan sivistysmahdollisuuden. Saima on suorittanut sen sellaisella tavalla ja siinä laajuudessa että se kelpaisi esikuvaksi missä tahansa.

Syrjälä luki New Yorkista saapuneen tervehdyksen: "Long Live Saima" jonka olivat lähettäneet Mr. ja Mrs. Riku Siren, Saima Nyland ja Mr. ja Mrs. Jonas Saaristo.

Kaupunginjohtaja Bourquen tervehdys

Tervehdyspuheen jälkeen kutsui ohjelman esittelijä esiin kaupunginjohtaja George Bourquen. Mr. Bourque osaa aina sanoa sanottavansa koruttomalla ja mukaansavieväällä tavalla. Niinpä hän nytkin, käyttäen höyryä muutamia oppimiaan suomalaisia sanoja ja lauseita, sai aikaan monta hilpeää naurukohtausta. Hän kertoi tunteneensa monia suomalaisia jo lapsuudestaan asti ja on oppinut arvostamaan heitä. Myöskin kaupunginvaltuustossa on työskennellyt suomalaisia mm. Waino Tienhaara, joka on Saiman jäsen. Hän kiitti suomalaisten, erikoisesti Saiman osuutta kaupungin olojen kehityksessä. Hän on oppinut pitämään suomalaisia rauhaa rakastavana kansana.

Arvokas musikaalinen ohjelma

Tämän jälkeen siirryttiin runsaaseen musiikkiohjelmaan jota esittivät Mr. Jakolan säestyksellä Elsie ja Donald Adams. Mr. Adams on Lunenburgin koulun musiikkiopettaja.

Esiintyjät valittivat sitä että heillä ei ole yhtään suomalaista laulua. Mutta he antoivat jokaisen laulun edellä lyhyen selostuksen laulun sisällöstä. Musiikin kielihän on kansainvälistä ja niin yleisö nautti heidän esittämästään runsaasta ja monipuolisesta ohjelmasta. Vain harvoin saamme kuulla juhlissamme niin viljeltyä laulua. Sekä Mrs. että Mr. Adams omaa erittäin kauniin ääninäkseen ja he käyttävät sitä sellaisella taidolla ja sivistyneellä maulla että juhlayleisö todella osasi antaa arvoa heidän esityksilleen.

Juhlarunon tähän juhlaan oli kirjoittanut Raivaajan toimittaja Lempi Ikävalko. Runo oli julkaistu juhlanumerossa pari

päivää aikaisemmin, joten monet olivat siihen ennättäneet tutustua, mutta se ei lainkaan tuntunut vähentävän mielenkiintoa, pikemminkin päinvastoin. Sen esitystä kuunneltiin sellaisella harvinaisella tarkkaavaisuudella että se oli ilmeisenä todistuksena siitä että sen sanoma oli saavuttanut kohteen kuulijoissa. Useat pyyhkivät silmäkulmastaan kihoineen kyyneleen.

Kun Elsie ja Donald Adams olivat vielä kertaalleen esittäneet sarjan lauluja, mm. oopperasta "La Traviata", ja näytelmästä "West Side Story", astui esiin juhlapuhuja.

Juhlapuhuja Victor Annala

Puhe oli kaikin tavoin tilaisuuden huippukohta, kuten sen pitkikin olla. Puhuja lämpeni vähitellen sanottavansa mukana. Hän teki selkoa Saiman perustamisen alkajista ja niistä sekavista virtauksista jotka ajan virran mukana ajautuivat Saiman toimintaa hajottamaan, kuitenkin siinä onnistumatta.

Victor Annala kosketti puheessaan koko työväenliikkeen kansainvälistä kehitystä yhä määrätietoisemmaksi yhteiskunnalliseksi uudistusvoiminnaksi.

Erikoisesti tähden puhuja siirtä kehitystä mikä on tapahtunut työväenliikkeessä henkisesti. Alkuaikoina, vielä tämänkin vuosisadan puolella, uskottiin siihen että vallankumous on ainoa työväenliikkeen tehtävä yhteiskunnan uudistajana ja työväenluokan elintason kohottajana. Vallankumousintoa on ajettu monen nimisenä. Nyt on kuitenkin jo kauan aikaa ollut selvänä että vallankumous sinänsä ei selvitä mitään epäkohtia eikä pysty luomaan oikeutua maailmaan. Tämän selkiintymisen mukana on alettu tajuta myöskin se että sosialisminä puhumien ei ole niin tärkeä kuin yhteiskunnallisen kehityksen edistämiseksi toimiminen.

Puhetta kuunneltiin erikoisella tarkkaavaisuudella. Se palkittiin voimakkailla ja pitkillä aploodeilla.

Osastojen onnitelluja

Puheen jälkeen annettiin osastojen edustajille tilaisuus esittää tervehdyksensä ja onnitellunsa.

Lauri Rein toi New Yorkin osaston tervehdykset ja luki edustamansa osaston lähettämän onnitelukirjelmän.

Victor Annala lausui onnittelevan Gardnerin osaston puolesta. Toivo Nousio esitti Kansanvaltion Liiton tervehdyksen ja onnitelun.

Antti Linna esitti Kultaisen Iän Kerhon onnittelevaa tervehdyksen.

Nikolai Hallila toi tervehdyksen Worcesterin osastolta.

(Jatkuu neljännellä sivulla)

Liittohallituksen asettama tutkimuskomissio totesi savukkeiden ihmisen terveydelle aiheuttaman vaarallisuuden

rempi kuin tupakointsemattomien, ilmoitti komissio. Keuhkosyöpästä on tullut miesten keskuudessa kaikista yleisin syöpä.

Savukkeiden polton todettiin myös olleen "kaikkein tärkein" syy kroonillisiin keuhkoputkitulehduksiin ja muihin keuhkokuumeisiin, jotka johtavat kriittisiin sairauksiin. Valtimo, verisuoni ja sydänsairauksiin kuolleiden luku on Yhdysvalloissa 70 prosenttia suurempi savukkeen polttajien keskuudessa kuin tupakointsemattomien, lausui komitea selonteossaan.

Komitea tähdensi kuitenkin, ettei "vielä voida todistaa" savukkeiden polttamisen yksinomaan aiheuttavan sairauksia. Komitea katsoi kuitenkin tarpeelliseksi yleisen terveydenhoidon kannalta olettaa savukkeiden polttamisen olevan suorassa syy-yhteydessä terveydelle aiheuttamien vaarojen kuin jäädi odottamaan siksi kunnes tämä yhteys

on lopullisesti kyetty todistamaan.

Raporttia ryhdyttiin laatimaan edesmenneen presidentti Kennedyn aloitteesta ja sen tarkoituksena on auttaa liittohallitusta ryhtymään toimenpiteisiin savukkeita koskevassa kysymyksessä. Komitean puheenjohtajana toimi US. Public Health Servicesin johtaja, tohtori Luther L. Terry. Komitea aloitti työntekonsa kesällä 1962. Komitea ei itse suoranaisesti suorittanut mitään tutkimustyötä vaan sen työ kohdistui aikaisemmin suoritettujen tieteellisten tutkimusten tulosten vertailuun ja tutkimiseen.

Komitea ei todennut selonteossaan, että nikotiini näyttäisi merkittävää osaa sairauksien kehittämisessä. Komitean eräs jäsen lausui lehdistövästäänottolla, ettei komitea ole voinut todeta, että suodatinsavukkeet kykenisivät vähentämään terveydelle haitallisia vaikutuksia.

Henkilöiden, jotka polttavat päivittäin vähemmän kuin viisi sikaaria, todettiin kuolemansytilaston perusteella, että heidän prosentuaalinen määränsä oli sama kuin tupakointsemattomien. Niiden luku, jotka polttavat päivittäin viisi tai useampia sikaareja, oli "hieman" suurempi. Piipunpolttajien keskuudessa luku oli melkein sama. Siihen ryhmään kuuluneet henkilöt olivat polttaneet noin 30 vuoden ajan ja keskimäärin päivittäin noin 10 piipullista. Suoraa syytä kahden edellä mainitun ryhmän alhaisen kuolleisuusasteen ei vielä kyetty täydellisesti todistamaan mutta sen katsotaan johtuvan siitä, että sikaarin- ja piipunpolttajat eivät vedä jokaista vetämäänsä savua keuhkoihinsa. Kun taas savukkeita polttavat olivat 94 prosenttisesti vetäneet savun keuhkoihinsa. Piipunpolttajien vastaava prosentuaalinen määrä oli komission antaman tie-

doituksen mukaan 28 ja sikarin polttajien luku 19 prosenttia.

Kongressinaaliset taistelulijat alkoivat muodostua savukesyymyksen ympärille melkein välittömästi sen jälkeen kun liittohallituksen asettama 10-jäseninen tutkimuskomissio oli antanut raporttinsa. Eräs kongressin ryhmä vaati välittömästi ryhdyttäväksi asian vaatimiin vastatoimenpiteisiin. Toinen kongressinaalinen ryhmä, jonka muodostavat etelän tupakkavalioiden edustajat, vaativat että savukkeita koskevaa tieteellistä tutkimustyötä on entisestään lisättävä.

Savukkeita koskeva kysymys saattaa muodostua kongressin tämän istuntokauden kaikkein merkittävimmäksi poliittiseksi ja taloudelliseksi kysymykseksi.

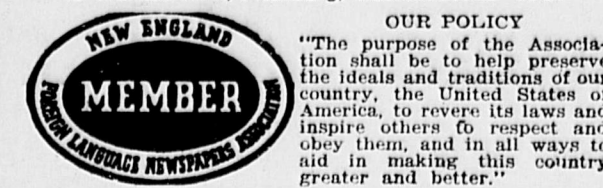
RAIVAAJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:
Akseli Mattson, Erik Minkkinen, Lempi Ikävalko-Toivoja
Puh. Diamond 3-3822

RAVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilauhinnot Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 — 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published Monday, Wednesday and Friday except on
holidays, by the Raivaaja Publishing Company,
48 Wallace Ave., Fitchburg, Massachusetts 01421

Ihmisoikeuksien päivä

Ihmisoikeuksista käydyn taistelun pitkässä historiassa saavutettiin tärkeä edistysaskel 15 vuotta sitten, YK:n yleiskokouksen hyväksymällä yksimielisesti yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen. Vaikka se ei ole juridisesti sitova, on julistus moraalisena kansainvälisenä YK:n peruskirjan jälkeen toiseksi tärkein kansainvälinen asiakirja, jonka 15-vuotispäivää koko maailmassa ihmisoikeuksien päivänä.

Kansallisisissa puitteissa on ihmisoikeudet tunnustettu virallisissa asiakirjoissa jo Virginian valtiostuon 1776 sekä sittemmin Ranskan hallitusmuotoihin sisällytettyä suuren vallankumouksen ihmisoikeuksien julistuksessa 1789. Siinä julistettiin ihmisen luonnostaan tasa-arvoiseksi ja selitettiin uskonnon ja painovapaus sekä tasa-arvoisuuslain edessä ihmisen pyhäksi oikeudeksi. Myöhemmin on pyritty täydentämään kansallista oikeusturvaa luomalla kansainvälis-oikeudellisia takeita yleisesti tunnustetuille oikeusperiaatteille. Tässä hengessä Suomikin sitoutui Pariisin rauhansopimuksessa takaamaan jo hallitusmuodossamme vahvistetut ihmisoikeudet ja perusvapaudet.

Toisen maailmansodan aikana annetun Atlantin julistuksen pohjalta sisällytettiin YK:n peruskirjaan eräitä yleisiä määräyksiä ihmisoikeuksista, mutta vasta ihmisoikeuksien julistuksessa valtiot ensi kerran ottivat velvoituksen pitää voimassa tarkoin määritellyt perusoikeudet. Siten tuli niiden ylläpitämisestä kansainvälinen kysymys ja moraalisesti sitova velvollisuus. Julistuksen 1. artiklan mukaan kaikki ihmisolennot syntyivät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan, ja heidän odotetaan toimivan toisiaan kohtaan veljeyden hengessä. Julistus asettaa tavoitteita vanhaan ihanteeseen ja esittää siis, miten asioiden pitäisi olla.

Kaikki tietävät hyvin, että todellisuudessa ollaan kaukana maassa vielä kaukana ihanteesta. Tiedetään, että diktatuurivaltioissa ei ihmisellä ole oikeutta liikkua vapaasti, valita asuinpaikkansa, jättää maataan ja palata sinne. Tiedetään, että monissa maissa ei ole puhuttakaan sananvapaudesta. Tiedetään, että rotusyrjintä ei ole saatu lopetetuksi. USA:ssa kuitenkin liittovaltio pyrkii laimsäädännön avulla lopettamaan ihonväriin perustuvan syrjinnän, mutta Etelä-Afrikassa hallitus sen sijaan on ottanut ohjelmakseen puolifasistisen rotuerottelun, jota ei enää voida pitää liittovaltion sisäisenä asiana.

Taistelu ihmisoikeuksien julistuksen periaatteiden toteuttamisesta tapahtuu eri maissa hyvin eri tasolla. Länsi-Euroopassa ei kamppaila oikeuksien toteuttamisesta, vaan täydellisemmän tasa-arvon saavuttamiseksi. Meilläkin harjoitetaan jatkuvasti ihmisten luokittelua eriarvoisiksi varallisuuden, syntyperän ja koulutuksen perusteella. Taistelu jota käydään yhä läisten mahdollisuuksien hankkimiseksi oikeusturvaan ja sivistyksen varallisuudesta riippumatta, sekä pyrkimys tasa-arvoisuuden laajentamiseen yhteiskunnallisessa elämässä on siten samalla toimintaa ihmisoikeuksien puolesta.

Naisten tulee varustautua

Naisten paikka ennen aikaa oli kotona. Niin sen pitäisi olla vielä nykyin, mutta sitä ei kuitenkaan enää ole. Naiset yhä suuremmin joukoin tunkeutuvat niille aloille, joita ennen aikaa pidettiin yksinomaan miehille kuuluvina.

Esther Peterson, federaalihallituksen työsihteerin apulainen ja johtaja naisten osastolla, piti puheen Bostonin Yliopistossa. Hän huomautti kuulijoilleen siitä kiertämättömästä tosiasiasta, että nykyajan nainen joutuu ainakin joskus elässään kodin ulkopuolella oleviin tehtäviin, joten hänen on myös siltä varalta aikanaan varustauduttava.

Mrs. Peterson alleviivasi puheessaan, että naisen valmistautuminen kotitehtäviin on erikoisen tärkeä, mutta yhtä tärkeä on myöskin valmistaa itsensä hyödylliseen ja itseään miellyttävään työhön, siltä varalta jos sellainen elämän varrella tulee kysymykseen ja pakolliseksi.

Mrs. Petersonin mukaan nuoria naisia tarvitaan kaikilla ammattialoilla. Näin ollen opetustyössä olevien tulisi rohkaista naisia kouluttamaan itseään niihin tehtäviin, jotka ennen aikaa kuuluivat miesten erikoisuuksiin. Nykyisin on suurta kysyntää tieteellisille ja teknillisille alalle, mutta siihen on valmistauduttava opinnoiden sekä treenausten muodossa. Useissa ammateissa vaaditaan pitkällistä harjoittelua ja pätevyyttä. Erikoista puutetta ilmenee eri alojen insinööreistä. Puutetta ilmenee myöskin matemaatiikasta, lääkeästä, astronomiasta, metallurgista sekä biologiasta. Tätä vajavuutta voivat näet huojentaa nyt sekä myöhemminkin. Mitä pikemmin naiset näille aloille antautuvat, sitä pikemmin ja paremmin ekonomiamme tervehdyt ja voimistuu.

Puhujan mielestä naiset täyttävät ne ehdot, jotka näillä aloilla tarvitaan. Tarvitaan vain alkaa tuumasta toimeen kouluttamalla itseään.

Ranskan sosialistien Moskovan vierailu

Viime lokakuun lopulla tapahtui maailman poliittisessa työväenliikkeessä sellaista, mitä ei ollut sattunut 42:teen vuoteen eli siitä saakka kun v. 1921 Leon Blum kieltäytyi osallistumasta ylimmään kommunistien neuvoston toimintaan ja perusti Ranskan Sosialistipuolueen. Tällä kertaa vieraili Moskovassa Ranskan Sosialistipuolueen johtajat, entinen pääministeri Guy Mollet ja Marsseillen pormestari Gaston Defferre. Tämä vierailu todisti, että molemmat puolien tunnustettiin toinen osapuoli sellaiseksi, joka on osa maailman työväenliikkeestä ja heidän yhteistoimintansa olisi hyödyksi kummallekin.

Samoihin aikoihin vieraili Moskovassa Yhdysvaltain teollisuusmiehiä, joille annettiin lehdistösuurta julkisuutta, mutta Ranskan sosialistien vierailusta tuskin mainittiin. Ranskan lähetystöstä ei ollut edes vastaanottajaa maan- ja huomatulle miehille. Euroopassa kuitenkin tunnustettiin, että ranskalaisien vierailu oli ehkä suuremmasta merkityksestä kuin Yhdysvaltain teollisuuden edustajien.

Venäläiset vastaanottajat heti nimittivät ranskalaisia tovereiksi, johon toiset kohteliaasti vastasivat samoin. Sunnuntaina ja maanantaina oli ranskalaisilla pitkiä keskusteluja Otto Kuusisen ja Kommunistipuolueen sihteerin Ponovarew'n sekä useitten keskuskomitean jäsenten kanssa. Tiistai- ja keskiviikkopäivinä Khrushchevin maratooni päivällisen joka kesti klo 12:sta 9:saän. Erimielisyyksistä vaihdettiin mielipiteitä avoimesti. Yhdeksän tunnin ajalla puhui K. puolen ajasta, Torstai aamuna oli Molletilla uudelleen yli parin tunnin keskustelu Mr. K. kanssa.

Mr. K. vakuutti että hänen rauhapolitiikkansa ei ole taktikointia, vaan hän on vilpittön ja haluaa taloudellista yhteistoimintaa idän ja lännen välillä. Kun hänelle huomautettiin Saksan yhtenäistymisestä ja Berliinin tilanteesta, niin vastasi K., että siihen ei ole mahdollisuutta niin kauan kun johdossa on sodan aikuiset ja siihen syylliset henkilöt. Berliini on vain "symboli".

Keskusteluissa ei sanallakaan viitattu Ranskan kommunistipuolueeseen. Vierailijat pääsivät seläläiseen käsitykseen, että Mr. K. haluaa vilpittönä yhteistoimintaa länsimaitten kansanvaltaisten työväenpuolueiden kanssa. Hän mainitsi että "proletarian diktatuuri" aikakausi on Venäjällä sivutettu. (Uskomme siihen heti, kun siellä vallitsee puhe, paino- ja kokoontumisvapaus. Allekirjoittaneen huomautus.) Khrushchevin mielipiteen mukaan ei proletariaatin diktatuuri ole länsimaissa sosialismin toteutumiseksi välttämätön. "Mikälä me olemme kysymyksessä, niin jokainen maa — Ranska lukuunottamatta — täytyy itse löytää tiensä sosialismiin," jatkoi Mr. K. "Emme ole kenenkään lapsenkaitia. Jokaisen maan kommunistipuolue valitkoon omat menettelytapansa." Ranskalaiset vierailijat eivät voineet tehdä varmaa johtopäätöstä Mr. K. vilpittömyydestä, mutta punniten maailman nykytilannetta ja kansainvälisen kommunistiliikkeen rakokielimistä ja periaatteellisia ristiriitoja, sekä niskuromia Moskovan komenteleja vastaan, tulivat he siihen käsitykseen, jotta Mr. K:lla on taloudellisia ja poliittisia syitä mainitsemiinsa asennoitumisiin. Tuotantolaskelmat ovat pettäneet. Viljankasvatus on rempallaan. Viljaa täytyy saada ostettua kansanvaltaisista maista. Kokeemus on osoittanut, että tiukan komennon ohjaksi höllentämällä päästään parempiin tuloksiin ja skandinavialainen sosialismi on nykyäänä käytännöllisempää. Venäjä siirtyi siihen yhä enemmän seuraavan parin vuosikymmenen aikana.

Kun Mollet yritti selostaa, jotta poliittinen vapaus ja eri puolueitten toiminta on välttämätön sosialidemokratialle, niin keskeytti K. hänet: "Se ei koskaan menesty täällä, se toimisi vain Molotovin, kiinalaisten ja sodanlietojain hyväksi. Emme tarvitse vastustuspuolueita, koska olemme poistaneet luokkataistelun. Olemme valtio koko kansaa varten."

Ranskalaiset sosialistit poistuvat Moskovasta sekaisin tuntein. He oli vakuuttuneita Mr. K. vilpittömyydestä rauhan tahdosta ja että hän yrittää rehellisesti toimeenpanna vapaampaa demokratiaa venäläisen kommunismin puitteissa. Virta kulkee pois päin Stalinin kiennostusta ja joka yrittäisi sitä palauttaa, joutuisi otteeseen vallankumouksen kanssa.

Minäkin tunsin Jussi Välimäen

Muistoja menneiltä ajoilta

Kuudentoista vuotiaana Hancockissa, Mich. tuli hänen nimensä Työmiehen toimittajana usein korviini, että hän oli vaarallinen ja yksi entisiä minnesotalaisten rautakaivostyöläisten lakon johtajista. "Ettäkö hänellekin kaiken päälle on sallittu kirjoitustaitokin?" arvelivat naapurimme.

Se lienee ollut kesällä 1907 kun liikehuoneitten ikkunoille ilmestyi ilmoituksia että "Antonin" farmilla pidetään suuret kenttäjuhlat, missä muun ohjelman mukana puhujina tulevat esiintymään Jussi Välimäki, Frank Aaltonen ym. ja että juhla-alkuun alkaa osaston, "Joussseuran" haalilta valtakadulla.

Määrättyinä sunnuntaina aloimme odottamaan kulkua, minkä oli määrä matkalla "Antonin" farmille sivuuttaa kotiautonamme. Paljon myöhästynyt kulkuejärjestyksessä ilmestyi rivin miehiä ja naisia matkalla kenttäjuhlaan mutta ilman minkäänlaisia lippuja tai tunto-merkkejä. Muutamilla etupäässä olevilla oli lippukankaa muistuttavat pitkät kepit. Joittenkin naisten repeytyneistä vaatteista päätettiin oletimme väkivaltaa käytetyn.

Juhlakentällä saimme tietää, että lippujen kantajat olivat vankilassa ja kulkue oli "kielletty" — eikä punaista lippua saa kantaa ollenkaan. (Näin alkoi se kuuluisa Hancockin punalippujuttu.)

Ehkä takauksella lippujen kantajat olivat päässeet vapaalle jalle, sillä pian ilmestyivät esintymiskorokkeen viereen. Nyt ensi kerran näin Jussi Välimäen, rauhallisen näköinen ja vaatimaton miestyppi. Samalla ensi kerran näin Frank Aaltosen, yli kuuden jalan mittainen, musta vanka tukka ja vartalonakin puolesta olisi kelvannut vaikka muinaisgreikkalaisen kuvanveistäjän malliksi — kerrassaan komein suomalainen mitä olin nähnyt. Muita vankilasta palavia olivat liikemies Alex Nieminen ja leipomoliikkeen omistaja Albert Mainio, molemmat lihavahvoja miehiä.

Tämä oli sitä ajankohtaa jolloin Amerikan suomalaistenkin mielessä ensikädessä paloi ajatus Suomen vapauttamisesta Venäjän sarmien ja kasakkain komennuksesta. Venäläisen Suomen kenraalikuvernöörin Boprikoffin murha ja Viaporin kapina oli vielä tuoreessa muistissa ja mieltä kuohuttavia keskustelun aiheita. Muisteltiin myöskin Pietarissa tapahtuneista verilöylyistä, minkä "hallitsija Jumalan armosta" antoi kansalle.

Nyt kun Hancockissakin oli kielletty mielenosoituskulke lippuineen, puhujilla oli tilaisuus verrata poliisejamme Venäjän virherttiin. Puheet olivat tempaavia. Puhujalavalla esiintyivät Frank Aaltonen, Jussi Välimäki ja joku nainen puhui erittäin kiihkeästi. Hammastaudin vuoksi Välimäen puhe ei ollut kovin kiihoittava.

En muista minkäläisen tuomion tämän kulkueen johtajat olivat saaneet rauhantuomari Oliver'in oikeudessa. Muistaakseni tämä juttu ei loppunut tähän, sillä asia meni ylempiin oikeuslaitoksiin. Oikeus salissa läsnäolevat muistelivat kuinka

Frank Aaltosen oli turvauduttava tulkitiin, mutta oli uhanut että kyllä hän pian oppii maankielen ja voi puolustaa itseään. Se lienee ollut 1911 tai 1912 kun ensi kerran kuulin Aaltosen pitävän englanninkielisen puheen Houghtonin, Mich. suursessa "luistelu salissa". Mukana olleelta sisareltani tiedustelin, mitä hän arveli Aaltosen kielenkäytöstä. "Aivan virheetöntä ja ilman murrettakin mutta joskus "ässä" tulee kuten saksalaisella". Siihen aikaan Aaltonen toimi Lännessä Kaivosmiehien kiertävänä puhujana.

Se lienee ollut kesällä 1912 Duluthissa kun hän (Välimäki) toisen Lännessä Kaivosmiehien edustajan Mahoney'n kanssa tuli kadulla vastaan. Välimäki kertoi kuinka joku hyvin puettu suuri kokoinen mies oli heitä seurannut monta päivää. Jos menivät ravintolaan tuo mies oli myöskin tullut sisälle, aina asettuen stumaan näköpiiriimme. Samoin kadullakin hän oli aina näkyvä, mutta ei antautunut keskustelumatkan läheisyyteen. Suunnitelman mukaan he menivät sisälle tilavaan kappakkaan. Välimäki oli jäänyt baarin ääreen seisomaan, mutta Mahoney nopein askelin meni miesten huoneeseen varttomaan "uoja" seuralaista. Mahoney oli kuudenjalan mittainen mies, järjesti ulos tulonsa siten, että tulivat ovelta vastatusten, missä yhden nyrkin kisan saatuaan tuntematon oli "heitettyyn" pitkään. "Niin varjomme lak-kasi seuraamasta meitä", vakuutti Jussi.

Hancockissa Kuparisaaressa kaivosmiesten järjestämisaikaan ja lakonkin aikana hyvin harvoin kohtasimme. Silloin tällöin näin hänet toisten johtajain seurassa. Hänen seuralaisia tavallisesti olivat Mr. Mahoney, järjestön presidentti Mr. Moyer, Hancockin osaston sihteerin Emil Hietala ja Henry Koski.

Muitten lakkovartijain mukaan Välimäki oli taasen vangittu syytettynä salatuun aseeseen kantamisesta. "Mitäs on sanomista?" oli tuomari murahtanut. "En ole kantanut salattua asetta, minun revolverini aina riippuu vyölläni aivan tässä edessäni ja minulla on todistajakin".

Kun Kuparisaaressa lakko näytettiin pitkästä minunkin oli lähettävä työn etsintään. Pysähdin Fitchburgiin, Mass., tarjoamaan itseäni Into-osuusliikkeelle kirjantähtäjäksi. Koska johtokunta ei ottanut hakemustani vakavalta kannalta, oli lähettävä toista avoinna olevaa paikkaa vrittämään, Chesterissä, Mass. Työttymättömänä ja Kuparisaaressa kaivosmiesten lakon johdosta raskituneena oli Välimäki tullut itään ja nyt työskenteli Raivaajan toimituksessa, missä edellisena päivänä ylpeänä hän oli minulle esittänyt Raivaajan liiketalon kellaria kattoon saakka.

Noin kymmenen vuotta myöhemmin matkalla Waukeganissa, Ill. pidettävään Amerikan Osuustoimintaliiton kongressiin, tapasin Jussin Chicagon työväen haalilla. Kovin oli mies muuttunut. Päällään oli hyvin likaiset ja huonot vaatteet, kasvat ja kädetkin näytivät kärsineen veden puutteesta.

Viimeiset tiedot Välimäestä kuulin Frank Aaltoselta 1959, vähän ennen Aaltosen kuolemaa New Yorkissa. "Jossakin Canadassa Aaltosen tiedon mukaan siellä kuoli John Välimäki.

Ollessani New Yorkin Työväentalon ravintolan viimeisenä liikkeenhoidtajana sotilas-univormuinen tummatukkainen mies tuli ja esitti itsensä, että hänen nimi on Välimäki ja oli nyt matkalla sotapalvelusta jatkamaan Saksassa. Minä olen John Välimäen poika, Fitchburgista, Mass. — "Aatu".

Voluntown, Conn.

Canterburyläisten vierailu tänne on siirretty tk. 25 p. He näyttelevät kappaleen "Tähtäkeä". Muusta ohjelmasta ensi lehdessä ilmoituksen yhteydessä.

Aura haalissa tulee olemaan naamaiset helmik. 22 p. Alkkaa jo suunnitella pukuja, sillä hyvät palkinnot jaetaan.

— Väliaikainen

— Ajatteles, jos olisin säästänyt kaikki olueen panemani rahat!

— Varjelkoon, sillä rahalla saisi paljon olutta!

Quincy, Mass.

Whisti-illasta

Kiitos taaskin viime keskiviikon kannatuksesta teille jokaiselle, jotka niin säännöllisesti tuloamme kannattatte joka viikko. Ensi keskiviikkona on muistojuhla Whistipeli-illan merkeissä, Judy Johnson ja tri Norman Johnson, edesmenneen Selma Johnsonin tytär ja poika, Syracuse, N.Y. kustantavat illan äitinsä muistolle, kun vuosi on kulunut siitä kun hän sai kutsun manan majoille. Selma oli aina mukana talomme toiminnossa elämänsä loppuun asti, vaikka olikin pitkän aikaa sairaana ja asui pois paikkakunnalta. Hän muisti Whisti-iltojamme aina runsaalla lahjoituksillaan samoin kun nyt hänen lapsensa, Judy on yksi nuoresta polvesta joka seuraa ja lukee Raivaajaa, vaikka ei suomen kieli olekaan aivan selvä hänellä. Siis menään jokainen ensi keskiviikkona 15 p. tähän muistojuhlaan. Kuukausiemännät huolehtivat illan tarjoilusta.

Osaston kokous

pidettiin 8 p:nä, jossa kokousta johti Reino Mäki, kirjuriina Wm. Pekkanen. Luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja ja hyväksyttiin kokouksen mukaisena. Päätettiin pitää vapaa perhejuhla sunnuntaina, tammikuun 26 p. klo 2:30 iltapäivällä, johon tulee hyvä ohjelma ja on vapaa kaikille talomme kannattajille. Valistustilaisuus päätettiin pitää helmik. 23 p. johon tulee puhuja ja elokuvia. Tästä ilmoitetaan myöhemmin. Väinö Tiru antaa selostuksen lehtemme levityskäsitä, jossa Quincy pääsi toiselle tilalle luokassaan. Keskusteltiin muista kokouksista kuuluvista asioista. Seuraava kokous tulee olemaan vuosi- ja kuukausikokous helmik. 13 p.

Lehtemme konttorista puhutaan

Saiman juhlassa

lahjoitettiin \$73

Raivaajan rahastoon

Sunnuntaina iltapäivällä pidetyssä Saiman 70. vuosijuhlassa lahjoitettiin \$73. Raivaajan vähäräisten lukijoiden rahastoon. Jokaiselle annettiin Olivia Hautamäen kirja "Mietelmiä ja Ainekariotuksia". Kiitämme lahjoittajia.

Lahjoittajat:

Alina ja August Hoglund \$7, Ida Uskela \$5, Kustaa Aalto \$5, Jenny Raatikainen \$5, Aaret Hueppi \$3, Wilho Ylönen \$3, Martta Helman \$3.

Seuraavat lahjoittivat \$2.

Amanda Rautio, Emma ja John Heikkinen, Mari Kampuri, Eliina Oinonen, Emil Laakso, Ida Niinimäki, Lyyli Nurmi, Hilma Perä, Hemmi Lappalainen, Alina Koivula, Lyyli ja Antti Linna, Saima Airola, Hugo Siik, Aino ja Teuvo Neusio, John Rinne, Hilda Helman, Aino ja Uno Aho.

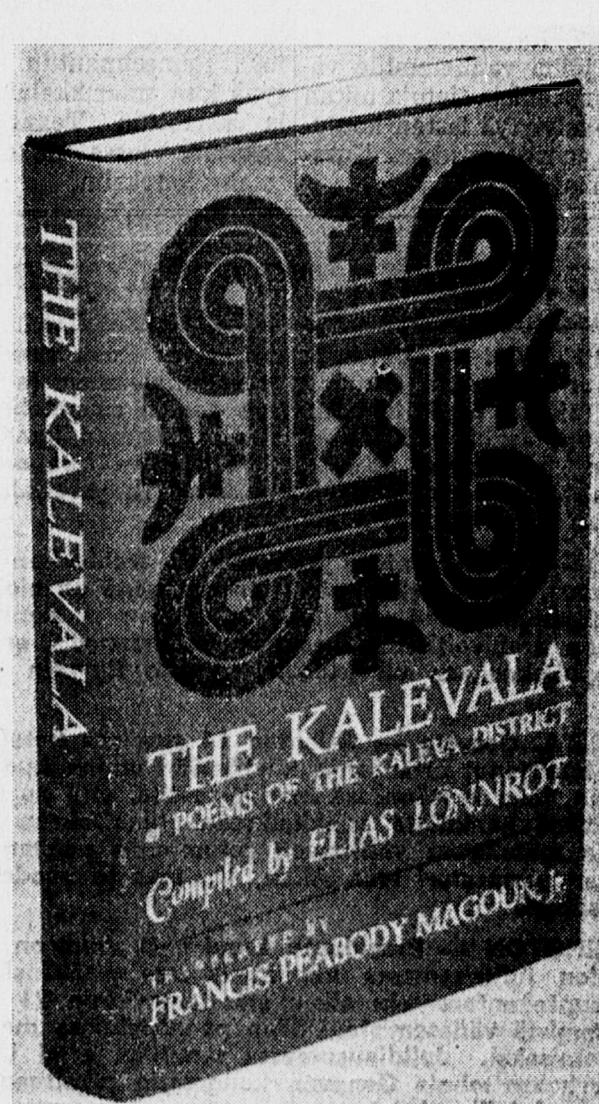
Kahvitarjoilu seurasi ja siitä kiitos.

Työväenyhdistys "Veljen"

vuosikokous on tiistaina tammik. 21 p. klo 7:30 ill. jäsenet huomioika tämä ja saapukaa kuulemaan vuoden tilinpäätös. Virkakiljain valinta on myös.

T. Y. Veljen lainastoon

lahjoitti Carl Ranta hyvän kirjan. Siis muistakaa hakea sieltä itsellenne hyvää lukemista. — Pauline.

Just Published by

HARVARD UNIVERSITY PRESS

The Finnish Epic

"KALEVALA"

Compiled by Elias Lönnrot

A Prose Translation with Forword

Translated by Francis Peabody Magoun, Jr. of Harvard University Faculty

The national folk epic of Finland is here presented for the first time in an English translation that is both scholarly and eminently readable.

Readers will discover that the lyrical passages and poetic images, the wry humor, the tall-tale extravagance, and the homely realism of Kalevala come thru with extraordinary effectiveness.

Professor Magoun in his Forword and appendix gives valuable informative background material on the Kalevala and on its compiler Elias Lönnrot, as well as Lönnrot's own prefaces to the successive editions of the work.

A map shows the route Lönnrot travelled in his 8 trips to Finnish Karelia to gather the oral poetry that was passed on from generation to generation.

The book contains a number of illustrations.

The 410 page book is a beautiful volume which is worthy of consideration as a Christmas gift for a person interested in Finnish culture.

The price is \$9.75

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, tavattavissa kello 1:00—4:00 arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL:n osaston huoneistossa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-2797.

Matilda Laakso kuollut

Miss Matilda Laakso, 224 East 77th St. kuoli tammikuun 9 päivänä 84 vuoden ikäisenä. Hautajaiset ovat tiistaina tammik. 14 päivänä Woodlawn hautausmaalla, Bronx, N.Y.

Matilda Laakso oli syntynyt Helsingin lähellä ja tuli New Yorkiin v. 1903. Hän oli pesijätär ja siilitäjä. Viimeiset vuodet hän asui yksinään. Hautajaisista huolehti hänen tuttavansa Mrs. Hilda Kallio, Brooklynistä. Hautajisten jälkeen suruväki kokoontui edesmenneen kotiin viettämään muistotilaisuutta ja nauttimaan kahvitarjoilusta.

Mrs. Suoma Lemberg

ja Amerikan syntynyt Mr. Albert Iazetti vihittiin avioliittoon Palm Beachillä tammikuun 9 p. Todistajina olivat Mr. Aug. ja Ida Aro. Onnittelemme!

North Spencer, N.Y.

Joulu oli ja joulu meni, monta kotia menetti omaisiansa auto kolareissa joita tapahtui kylmien ilmojen ja liukkaisten teitten ansiosta. Hubert Thornton pelastui sillä että oli hidas tulemaan autostaan ulos kun yhdeksän autoa oli ollut seisauskissa tiellä. Hän aukaisi ovensa oikeassa mennä katsomaan mitä oli tapahtunut mutta ei kerinyt laskemaan jalkeensa maahan kun suuri treiloritroki suistui hänen autoaan vasten murskaten sen niin että vakutusyhtiö oli sanonut että ei kannata korjata. Hubert kärsi vain pienen tärähdyksen.

Lyan Maunula,

Aiti ja Hans Maunulan tytär on suorittanut tutkintoja saadakseen National Merit Scholarshipsin. Hän on ollut etevä oppilas kaiken aikaa, on ollut mukana monissa tärkeissä koulun tehtävissä.

WILLIAMS LAKE HOTEL
Box 18, Rosendale, Ulster County, N.Y.
Scandinavian Management
ALL WINTER SPORTS
DeLuxe Accommodations for HONEYMOONERS

For Information Write to
WILLIAMS LAKE HOTEL
Box 18, Rosendale, Ulster County, N.Y.
Or Telephone and Reverse Charges
Only 2 Hours By
New York State Thruway to Exit 18
Bus to Churches • Send for Booklet

LINDQUIST FUNERAL HOME
Stanley W. Ottor - Walter L. Lundin
36 Butler St. — Worcester, Mass.
PHONE 5-3754

Rexall Drug Store,
702 Washington Street
NORWOOD, MASS.
TEL. 7-2694

MAY
Hautausseimistö
WINSLOW F. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

NORWOOD CO-OPERATIVE BANK
24 GUILD STREET NORWOOD, MASS.
Edistää säästäväisyyttä ja kodin omistumismahdollisuuksia!
Perustettu 1889
Kokke hyväksi tunnettuja säästötalouksia sovellettuina taidellisen tarpeisiinne.

Louis A. Bodnar & Son
HAUTAUSTOIMISTO
Perustettu 1927
AMBULANSIPALVELU päivittäin ja öisin
3939 Lorain Ave., Cleveland, Ohio
Puhelin ME 10-1375

HENRY A. LEIMKUEHLER
Funeral Home
672 FRANKLIN BLVD.
CLEVELAND, OHIO
Puhelin: HENRY J. GOOD
Woodbine 1-9071 EARL R. BAMPTON

Suurenmoinen valikoima LAHJOJA eri maista
K. LAHDE, Juvelikauppa
75 Main St., Worcester, Mass.

Maytag Sales & Service
Maytag automaattisia pyykkikoneita
Hotpoint välillä — Ironite siivouslaitteita
alvottomat hinnat myymme tavaroita
2 SUURTA PUOTIA
4136 Main Ave. 462 State St. Connecticut
Ashtabula

LYDON & HAASE COMPANY
90 Broadway, NORWOOD, MASS.
Putkityöitä ja lämmityslaitoksia.
Putkityöitä — Youngstown keittitöitä — G. E. sähkötarvike.
OLJYPOLTTIMOIDEN MYynti JA PALVELU
Puhelin: Norwood 7-0719

CARL W. HALL
HAUTAUSPALVELUS
533 NO. PARK AVE
WARREN, OHIO — TEL. 445-6
AMBULANSIPALVELUS YÖLLÄ JA PÄIVÄLLÄ
Kaunis ja arvokas palvelus perheen asettamalla hinnalla

Haynesni luona Lake Worthissa, Floridassa.

Mr. ja Mrs. Wm. Valentine
ja perhe Delta Junction, Alaska, saapuivat kuukauden lomalle vanhempiensa Mr. ja Mrs. Gilbert Valentine ja Mrs. Hilda Kantolan ja Rudyn luokse. Yllätyks oli kaikille kun he saapuivat kymmenen viikon ikäisen pikkun Arnen kanssa, keskellä talvea, viikon kestävällä auto matkalla.

Meistäkin taitaa tulla

vielä kauppalaan asukkaita, kauppalaan mökkiä laitetaan lämpöseen kuntoon, että voi tämän kaverin viedä vähän toisen laiseen näköpiiriin. Olemmehan ollut jo tässä farmilla jo yli kaksikymmentä vuotta, josta ajasta kaveri on ollut työkyvytön yli kaksitoista vuotta, viimeisen vuoden petin omana.

Hyvää talven jatkoa

ja terveyttä toivomme kaikille.
— Aino & Matt

Jersey City, N. J.

Syntymäpäivät
lauantaina, 28 p. jouluk. saapui osuustaloon Lydia Leemanin kotiin vieraita. Staten Islandista oli Lempi ja Hannes Tyvelä ja tytöt ja Mrs. Waris. Sinä päivänä oli Maria Tyvelän syntymäpäivä ja tämän johdosta sukulaiset ja tuttavat saapuivat juhliin. Maria leikkasi juhla-kaakua. Lauettiin, annettiin yhteinen lahja ja juotiin kahvit. Maria kiitti kaikkia. Maria on pitkäaikainen Jersey Cityn asukas. Tähän hän saapui perheineen Suomesta. Hän on myös asunut Rahveilla ja Oneondan N.Y. lähellä farmilla, mutta miehensä Einon kuoleman jälkeen myi farmin ja saapui tänne takaisin. Maria on henkilö jolla on iloinen luonne. Hänellä on kaksi poikaa, Hannes perheineen Staten Islandissa, N.Y. ja Einari Clarkissa sekä 4 lastenlasta. Toivomme monia hauskoja syntymäpäiviä edelleen. — M. N.

Canterbury, Conn.

JA YMPÄRISTÖ

Yhä vaan taistelu
riittää viime vaaleissa voittaneen Canterburyn republikaanipuolueen keskuudessa. Tk. 6 p. oli ylimääräinen äänestys, siitä, että ketä lähetetään edustajiksi G.O.P. konvention Hartfordiin tk. 14 p. Kahdeksalla äänellä voittivat sitä ennen ylimääräisessä äänestyksessä voittaneet kauppalan virkailijat. Nyt siis kansa muutti mielensä tai kaikki eivät äänestäneet. Voittajat ovat: Sally Havunen-Romanoff, Charles Grab, Miriam Pellinen ja John Kivela. Hävinneet ovat: Priscilla Botti, Milo Appley, Alice Baum ja Paul Herr. Kun tämä on lehdessä, voivat asiat taas muuttua äkkiä, kuten Uuden Englannin ilmat. Ei voi sanoa, että elämä on tyhlyä Canterburyssä.

Hiikka Ruuskanen kihloissa.
Otto ja Helmi Ruuskanen, Canterburystä ilmoittivat että heidän tyttärensä on kihlautunut William Peter Guglielmin kanssa, joka on kotoinen Plainfieldistä. Kesän häitä suunnitellaan.

Täällä näytettiin
ensimmäiset puhelinluettelot, painettu vuonna 1878. Niissä ei ollut lainkaan puhelin numeroita, ainoastaan henkilöiden nimet ja heidän toimensa.

Kuusi nuorta miestä
yhdyi ilmailuvoimiin, niiden joukossa suomalainen Levi O. Wirta, Waterford, Conn.

Moosupissa sijaitseva
Marchessaultin ruoka- ja liha-kauppa tullaan sulkemaan maaliskuussa. Tämä puoti on Bellavance kaupan vieressä. Vanhat ja pienet liikkeet häviävät, kuten pienet kana- ja lehmäfarmit. E-lämä muuttuu muotoaan.

Alice Kallstrom
ja Lempi Huhatia lähtivät ajamaan Floridaa kohti tk. 10 p. Toivomme heille onnea matkalla.

Tällä kertaa
ilma on lämmintä, lunta vaan paikkapaikoin ja ruoho vihreää, mutta kaikki voi muuttua nopeaan.
— Nanni

Milford, N. H.

Poikia palvelukseen
Oscar N. Grand Maison, valtion Selective Service on ilmoittanut että N.H. valtiosta on pyydetty hankkimaan 373 henkilöä sotapalveluksen suorittamiseen tammikuussa. Milfordin osalta 33 henkilöä, nämä tulee olemaan yksinäisiä miehiä Class 1-A.

Viime kirjessani
mainitsin tietaturmissa henkilensä menettäneistä joita oli 137. Vuoden 1:een päivään mennessä lisääntyi 141 henkilöön. Edellisenä vuotena oli 111 New Hampshiren valtiossa.

Sairaalaa
tk. 6 p. Mrs. Julia Oikari. Hän on tarkastuksella ja kuvattavana St. Joseph sairaalassa, N.H. Toivotaan parhaita. — S. K.

Rockland, Maine

Suomalais-amerikkalainen
tanssikomitea piti kokouksen tammik. 2 p. Gertrude Blackin kotona. Valittiin toimihenkilöt tanssittamassa varten. Apulaisia on monta ja monesta ympäristöstä kylästä.

Tanssit pidetään Rockland Community Buildingissa tammikuun 18 p. Ohjelmaa alkaa kello 7:30 ill. ja yleinen tanssi kello 8. ja Wilho Elgland ja pojat pitävät huolen tahdeista. Palkinnot jaetaan välillä. Suomalainen ravintola on auki koko illan, josta aina löytyä paljon hyvää syötävää kahvin kanssa. Monet muunkieliset joka vuosi ostavat suomalaista kahvileipää. Siis kaikki jotka kannattavat tätä tilaisuutta, voivat auttaa vielä enemmän jos leipoivat Nisua ravintolaa varten. Toivomus on että tämän vuoden tulot ylittävät entiset saavutukset.
— Tanssikomitea, E.R.H.

Waukegan, Ill.

Pian sitä ollaan helmikuussa,
jolloin taas huomioidaan presidenttimme George Washington ja Abraham Lincolnin syntymäpäivät. Women's Relief Corps järjestää oman ohjelmansa, johon tulee puhumaan Roy Hurd, entinen WTHS historian opettaja ja myös Joseph Kelly, Downeyn veteraanien hoitajalaitos.

Mrs. Della Coleman
täytti 100 vuotta tk. 5 p. ollen vanhin elossa oleva jäsen tässä yhdistyksessä. Hän on aikoinaan toiminut Illinois Past District, Past Department ja myös National presidentinä. Paikallinen järjestö on saanut vastaanottaa monet kiitokset ja kunniakirjan Great Lakes Downeyn hoitajalaitos johtajilta. Allekirjoittanut valittiin jälleen WRC mainontasastolle vuodelle 1964.

Muistin virikkeeksi:
Lake County Community Concert on järjestetty lauantai-illaksi tk. 25 p. Silloin esiintyy Bandstand U.S.A. mainiolla ohjelmalla.

Vielä muistutetaan, että WTHS soittokunta antaa talvikonsertin tk. 18 päivä. Molemmat tilaisuudet ovat West Campus juhlasalissa. — Milja Levander

Suomalais - Amerikkalaiset
LAPSIHALVAUS.
TANSSIT
ROCKLAND, ME., COMMUNITY BUILDING
Tammikuun 18 p., 1964, klo 7:30 illalla.
OHJELMAA — PALKINTOJA — RAVINTOLA
Liput 75c. — 50c.

HARLEMIN SUOMAL. EV. LUTH. SEURAKUNTA
106 East 86th Street, New York City
Rev. Arvi Henry Saarisuu
Pappila: 304 East 93rd St., 4. B. Puh. AT. 9-7733

Keskiviikkona 15 p. KUORO klo 8:00.
Torstaina 16 p. VUOSIKOKOUS klo 8:00.
Sunnuntaina 19 p. PYHÄKOULU ja RIPPIKOULU klo 2:30.
JUHLAJUMALANPALVELUS 60-VUOTISJUHLAN merkeissä. Saarnaa past. Viljo Heiman, liturginen pastori Saarisuu. Kuoro. Väliajalla tarjottua ja seurustelua.
60-VUOTISJUHLAT jatkuvat klo 6:30. Seurakuntien ja järjestöjen edustajat tuovat tervehdyksensä. Kuoro laulaa Mr. Jack Antilan johdolla.
Torstaina 24 p. Johtokunta klo 8:30.
Sunnuntaina 26 p. iltaohjelman johtaa Mrs. Hilda Kotila. Naisten Yhdistyksen JUHLAPÄIVÄLLINEN 60-vuotisjuhlien merkeissä torstaina 30 p. klo 6—8. Tarjotaan Roast-Beefiä, hinta \$2.50. Jälkiruoka myös.
— A. H. Saarisuu.

Norwood, Mass.

Mrs. Amanda Suomi
saavutti t.k. 9 p. kunniaakkaan 80 v. iän. Lapset ja lastenlapset olivat järjestäneet hänelle syntymäpäiväjuhlat "Open House". merkeissä viime lauantai-illaksi tammikuun 10 p. Anna Donahue asunnolle, 88 Prospect avenue. Talon paikat oli täynnä vieraita, suur joukko ollen Mrs. Suomen "perillisiä", joita oli kolmesta polvesta. Laulettiin "happy birthday" ja lapset antoivat Amandaalle loisto television, jota voi helposti muutella. Illan kuluessa nautittiin runsaasta tarjottuista ja maisteltiin suurikokoista syntymäpäiväkaakua.

Mrs. Suomi, o.s. Kalliomäki, on syntynyt Kiukaisten tyttäriä, saapuen tähän maahan miehensä Johnin kanssa 1917, asuen koko ajan Norwoodissa. Miehensä kuoli 1941 -61 v. ikäisenä. Pariskunnalle syntyi kaksi poikaa ja kolme tyttöä, joista Martha niminen kuoli parhaassa miehuuden iässä. Edellämäinittujen lisäksi on Mrs. Suomella 11 lastenlasta, sekä heillä nuorempaa polvea 11:sta. Yksi sisiko Mrs. Elina Autio asuu miehensä Mannen kanssa tällä paikkakunnalla. Tuo 80 vuotta täyttänyt on harvinaisen hyvässä terveydessä. Tietävästi on vain kerran joutunut turvautumaan lääkäriin. Hänen tätiänsä Suomessa eli 105 v. ikäiseksi. Mrs. Suomi on tilannut ja lukuun jatkuvasti Raivaajaa, silloinkin kun se oli Norwoodissa "rikos". Toivomme monia virkeitä vuosia tuolle hiljaiselle ja ystävälliselle "Grand Ladylle". Hän asuu omistamassaan talossa 28 Melville avenue.

Northronic tehdas

paikkakunnalla on saanut maamme laivasto-departmentilta \$2-585,440 tilauksen, valmistaa 136 kappaletta laivoissa käytettäviä gyroskooppeja.

2,819 dollaria
joutui rosvoon saaliiksi t.k. 7 p. vähän ennen sulkemista Bay State Federal Saving Bankin toimistossa Nahatan kadun ostokeskuksessa. Pankin luukulle tuli sukan varresta tehdyllä naamioilla varustettu mies ja ojensi revolverin pankin kasooria kohden ja komensi täyttämään työntämänsä paperi pussin rahoin. Paikalla ei ollut yhtään asiakasta, vain kaksi pankissa työskentelevää naista. Saatuaan rahat mies pötki ulos ja hyppäsi autoon, jota nähtävästi oli kaveri onjaamassa. Auto löytyi myöhemmin numero yhden tien varrelta parkattuna ja se oli aikaisemmin varastettu Bock automyyrmälästä.

Sama pankki rosvoittiin viime lokakuun 8 p. ja oli tapaus silloin samanlainen kuin nyt. Kummallakaan kertaa ei ole rosvoita saatu selvytyttä.

Kauppalamme valtuusto
näyttää olevan huolissaan aamuroukusten lopettamisesta kouluissa. Asiasta lähetettiin kirjelmä valtiomme liittosenaatille, jossa vaadittiin heidän ryhtymään toimenpiteisiin ruokailuun palauttamiseksi. Nyt on tullut molemmilta senaattoreilta kirje, jossa ehdotetaan valtuustoamme, että "yliökeu-

den päätös ei edellytä ruokailuun estämistä, mutta sitä ei voida kenellekään pakottaa". Paikkakunnan kielisessä lehdessä on lukijain osastossa väitely asiasta ja on siinä erikoisemmin puolustanut yliökeuden päätöstä eräs lukija joka on synagogan jäsen. Hän on "pistänyt jauhot suuhun" yhdelle valtuustomme jäsenelle, joka on erikoisemmin tuottanut ruokailuun lopettamisesta.

Mielätkinnettävä kirja

on tämän vuoden Suomen Työväen Kalenteri. Monelta alalta löytyvien kirjoitusten lisäksi on siinä useita tilastoja. Mm. on luettelo Suomen eri paikkakuntien kunnallishallintojen puoleittain voimasuhteista ja useita tällaisia maassa asuva haluaa nähdä entisten kotipaikkansa tilanteen. Raivaajan asiamiehille on kalenteria saatavana.
— W. A.

Worcester, Mass.

Osaston Naisten Kerhon
kahviolet ovat ensi lauantaina 18 p. kello 3:sta alkaen. Hulda ja Beni Tarvaisen asunnolla, 34 Belmont St. 4:s lattia. Emäntinä ovat Hulda Tarvaisen ja Hilda Hakala. Tervetuloa kahville!

A.S.K. Liiton osaston

ja Lincoln Sq. Haalhyhd. vuosikokoukset ovat tiistaina 21 p. kello 7 illalla, myös Tarvaisella, 34. Belmont St. — Niku.

Kuollut

Mrs. Mary Mäntylä, o.s. Wilson, 68-vuotias, kuoli lauantai-iltana Stone House Nursing Homessa.

Hän oli syntynyt Suomessa. Tuli tähän maahan 52 vuotta sitten. Aviopuoliso Bruno A. Mäntylä kuoli 1959.

Marmorista ja graniittia hautakiviä BOLSTER MONUMENTAL WORKS
MAURICE M. FLOOD, omistaja
ROUTE 26 OXFORD, MAINE
Puh. Pilgrim 3-2673

Hart Schaffner PUKUJA
McGregor URHEILUASUSTEITA
ARROW PAITOJA
Stetson HATTUJA
Florsheim KENKIÄ

COFFIN'S
MENS AND BOYS CLOTHING
TOP HATS AND BOOTS
300 MARKET STREET, ROCKLAND

MCDONALD'S DRUG STORE
Puh. 354-6161 — Thomaston, Me.
M.D. ALLYN
BERT TODD, Reg. Pharm.
GOODNOW'S PHARMACY
Rockland, Maine
Resepti- ja patenttilääkkeitä

BEAR HILL MARKET
TÄYDELLINEN VALIKOIMA
— LIHAA — SIURTOAATAVAROITA —
— HEDELMIA — VIHANNKESKIA —
SCOTT-ATWATER MOOTTORIN VÄLTÄJÄ
Puh. TEMPLE 2-5251
Waldoboro, Maine.

Newport and Milford, N. H.

Newton - Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. Res. 113-R Office 113-W
42 Main St. Newport, N.H.

Corbett Oil Co., Inc.
Konttori ja liike Belknap Ave.
P. O. Box 329, Newport, N. H.
Winkler Lämmitysliikettä — Mobilheat öljyä — Mobilflame Polkokaasua

Chester and Springfield, Vt.

MONIER'S
Keittöliikettä — Vedenlämmittimiä
Jääkaappeja — Pyykkikoneita
PULOKAASUA
CHESTER, VERMONT

E. J. DAVIS
HARDWARE CO.
— HARDWARE —
Puh. TE 6-3545 Chester Depot, Vt.

UUDISTAKAA tilauksenne
säännöllisesti, jotta vältyisitte ikävältä yllätykseltä lehdessä jätetystä tulemasta.

Lähinnä kaipaavat kaksi tyttäretä, Mrs. Elvie K. Lantjagne, Rutland, ja Mrs. Martha C. Shrogn, Shrewsburyssä, veli ja kuusi sisikoa Suomessa sekä seitsemän lastenlasta.

Muistotilaisuus pidetään huomenna, tiistaina, Nordgrenin Memorial kappelissa, 300 Lincoln St., klo 11 a.p. Pastori Viljo Heiman suorittaa muistopalvelun.

Kannattakaa ilmoittajiamme

Lasten Oma Aapinen
SITA OSTAVAT ISÄT JA ÄIDIT SEKA ISOISAT JA ISOÄIDIT
Tilaa Sinäkin se lapsellesi. Jos asut Fitchburgissa, käy ostamassa konttoristamme tai osuuskaukasta. Siinä on loistavasti väretyt kuvat ja lauluja ja runoja.
HINTA \$1.50
RAIVAAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

338 Main Street
Clark's Flower Shop
ROCKLAND, MAINE
Puh. LYric 4-4141

Frank W. Bjorklund
Suomalainen LAKIMIES
163 Main St. Norway, Me.
Puh. 743-2831 ja 743-2693

MOODY'S DINER
and CABINS
Erikoisia päivällisiä, Curb-palvelus
KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

JONES DEPT. STORE
Asusteita koko perheelle — Lohjoja
KENKIÄ kaikille — Työvaatteita
ja dungarees-pukimia
WALDOBORO, MAINE

HALL FUNERAL HOME
Aikaisemmin
Flanders Funeral Home
Hautaus- ja Ambulanssipalvelu
WALDOBORO, MAINE
Soittakaa 832-5511
yllä taikka päivällä.

24 tunnin AMBULANSSIHUOLTO
Laite Funeral Home, Inc.
ROBERT E. LAITE, President
9 Mountain Street, Camden, Maine
Tel. 236-3365

MARTIN'S HARDWARE
KIVIHILIA—KOKSIA—JÄÄTÄ
Puhelin 374
3 MAIN ST. — NEWPORT, N.H.

Stockwell Greenhouses
Kukkalaiteita ja tuoreita kukkia
Sähkeillä kukkalähetystä kaikkialla
140 North Main St. — Newport, N. H.

Paul W. Adams
FUNERAL SERVICE
CHESTER, VERMONT

MONTANY & MONTANY
Puhelin
Tremont 5-6549
CHESTER, VT.
Parasta laadussa

Sää keuki Massassa tänään: o-
sittavissa lunta, kylmää, 22-
27, normaali kosteus, tuulista.

Huomenna: kirkastuvaa, kyl-
mää, 18-23, kuivaa, kohtalaista
tuulta.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

Roskia kootaan:

Tiistaina Ward 6
Torstaina Ward 1

Saiman kuukausikokouksen
raportista oli jäänyt erehdykseen
pois uusien jäsenten, Fanny
Antosen, William ja Rauha Ren-
forsin nimet. Kaikki kolme toi-
votettiin tervetulleeksi. Nimet on
mainittu pöytäkirjassa.

Fitchburgissa vallitsi per-
jantaina kova myrskytuuli joka
repi antenniä ja kaateli puita.
Mitään vakavampaa vahinkoa ei
kuitenkaan tiedetä tapahtuneen.

Kihlautuneet: Miss Sandra G.
Jakola ja Richard G. Moore. Jr.
Morsian on Mr. ja Mrs. Alvah
U. Jakolan tytär, 117 Myrtle Ave.
Häät helmikuussa. — Miss Ellen
M. Richard ja David J. Kempf.
Häät toukokuussa.

UUTISILMOITUKSIA

ASTIAPESIJÄ halutaan klo 2:30 ip.
klo 9 ill. John's Restaurant, 703 Main
Street, Fitchburg, Mass.

Perustettu 1868

Puh. Diamond 5-4324

SAWYERIN

Hautausseimistö

Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu
hautausseimistö, jolla on oma
parkkausalue toimiston vieressä.
- Sijaitsee keskeisellä paikalla,
johon on helppo päästä autolla
tai bussilla.
- Monenlaisia, eri hintaisia pal-
veluksia, joista jokainen var-
maankin löytää heidän mah-
dolluuksiensa sopivan.
- Kehoitamme teitä vieraillemaan
hautausseimistöömme. Tulomme
antamaan teille mitä ystäväl-
lisimmän ja vilpittömmän
palvelun, kuten ovat saaneet ne
lukuisten henkilöiden, joita meillä
on tähän saakka ollut kunnia
palvelulla, heidän suuren surunsa
hetkellä.

85 Blossom St. Fitchburg, Mass.
Puh. 342-3635

Fitchburgin Suomalaisen Työväenyhdistys Saiman VUOSIKOKOUS

piderään CO-OP CENTERISSÄ, Fitchburg, Mass.
tiistaina, tammikuun 28 p., 1964 alkaen klo 8 ill.

EDWARD JARVI,
sihteeri.

Juuri saapunut Suomesta!

"KEITTOTAITO"

Helmi Koskimiehen ja Eva Somersalén tooksen
24:s, täysin uusi painos, jonka on toimittanut
ELLI LEHTINEN ja SALME TETRI

262 TEKSTIKUVAA — 23 VÄRIKUVAA
LIITTEENÄ SIENIKARTTA

Hinta \$3.75

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA

48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

Lehtemme puhelin:
Toimitus ja Konttori
343-3822

T.Y. Saiman 70. vuosijuhlaa vietettiin...

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

Toivo Wainone esitti Nuoren
Saiman onnittelemat.
John Mäki toi tervehdyksen
Quincyn osastolta.

Lopuksi Raivaajan päätoimit-
taja Akseli Mattson esitti Raivaaj-
an onnittelemat kiinnittämällä huo-
miota siihen läheiseen yhteistyö-
hön ja yhteisymmärrykseen mi-
kä on aina vallinnut Saiman ja
Raivaajan välillä. Mattson päätti
tervehdyksensä viittaamalla Alpo
Noposen tunnettuun runoon: Mi-
nä aikana ihminen kaunein on,
nyt kun Saiman perusjäsenistö
on jo iältään vanhaa ja harmaa-
päistä mutta siitä huolimatta an-
taa kaikkensa yhteistyölle Saiman
hyväksi, silloin ainakin "ihminen
on kaunein".

Kaikkien tervehdyksen tuojille
on annettava tunnustus siitä että
he eivät eksyneet pitkien sivu-
esittelyihin, vaan esittivät terveh-
dyksensä lyhyesti ja asiallisesti.
Yleisö kuunteli kaiken alusta loppu-
un lähtemättä liikehtimään,
vaikka olikin istunut paikallaan
yli kaksi tuntia.

Esittelijä Lyly Linna luki ni-
iden jäsenten nimet jotka jäsen-
kirjuriolla olevien merkintöjen
mukaan ovat kuuluneet Saimaan

yli 40 vuotta. Heidän mukanaan
oli juhlaan jaksanut tulla myös
kin Mrs. Hilma Perä, joka on van-
hin nykyään elossa olevista jä-
senistä. Heistä otettiin yhteisku-
va.

Anteeksi pyytään ja valittaan
on todettava että jäsenkirjuriin
merkinnät vanhoilta ajoilta ovat
joko täysin sekavia tai sitten
puutteellisia. Tästä johtui se ikä-
vä asia että monet henkilöt, jot-
ka ovat kuuluneet Saimaan jopa
yli 50 vuotta, maksaneet aina jä-
senmaksunsa, jäivät tästä van-
himpien jäsenten luettelosta pois.
Fydetään kaikkia jotka tietävät
kuuluneensa Saimaan pitkän ai-
kaa, antamaan siitä tiedon jäsen-
kirjuri Lauri Jokiselle. Jäsenkir-
ja ovat olleet Jokisen hallussa
vasta vuoden ajan, joten hän ei
voi tietää muuta kuin mitä kir-
joissa mainitaan.

Niin päättyi TY. Saiman 70-
vuotisjuhla. Juhlapöytä koristi-
vat palavat kynttilät ja runsas
tarjoilu kruunasi lopuksi juhla-
tunnelman. Erittäin onnistunut
ja sisällöltään arvokas juhla.

Gardner, Mass.

Kiitos Lili ja Jalmari Wirkkalle
kahviaisten kustantamisesta työ-
väenyhdistyksen hyväksi.

Ensi lauantailan kahviaiset
kustantavat Elsi ja Toivo Lin-
den. Siellä taas sitten tavataan.

Hintatilanne on muuttunut

Entinen korkeakoulun rakennus
Elm streetillä, josta nyt on suun-
nittelua rakentaa Junior Golle-
ge, on maksanut silloin kun se
on rakennettu \$55,000. Nyt kun
kysymyksessä rakennuksen kun-
nostaminen Junior Gollegen
käyttöön, on korjauskustannuk-
set \$350,000. Päätellen siitä mi-
tä on suunniteltu korjauksiin,
niin rakennus tulee paremmaksi
kuin mitä se on ollut silloin kun
se on rakennettu.

Aluejako (Zoning)

system, jonka valtuusto hyväk-
si viime joulukuun kokoukses-
sa on saanut voimakasta vastus-
tusta. On kerätty nimiä yli kak-
sittuhatta, jotka vaativat, että val-
tuusto peruuttaa tekemänsä pää-
töksen vyöhykejärjestelmän käy-
tännön panosta. Päätöksen ku-
moamisvaatimusten perustana on
se, että tuosta järjestelmästä hyö-
tyvät vaan muutamat harvat sil-
lä maaomaisuusien hinnat ko-

hoavat sen mukaisesti, mihin
vyöhykkeeseen sinun maasi kuu-
luisi. Vastustajat uhaavat, että
ellei valtuusto peruuta päätös-
tään, niin he tulevat esittämään
asian yleisäänestyksellä päätet-
täväksi. Asia tulisi siis esille
ensimmäisissä kunnallisvaaleis-
sa. Jossakin tapauksessa voidaan
vaatia toimitettavaksi ylimääräi-
set vaalit.

Otto Paappanen

haudattiin Smithin hautausoi-
mistosta lauantaina. Hautajais-
seremoniat suoritti Bethel Luth-
erilaisen kirkon pastori Mauno
Kalliomaa, runon lausui Senja
Johnson, "suomen" ja englannin
kielellä, Aune Lampi lauloi kak-
si laulua, Victor Annala lausui
muistosanoja Otto Paappasen
elämästä. Kantajina olivat: Jo-
han Wirkkala, Oiva Lampi, Asi-
kainen, Anjo Paappanen, Oiva
Rauma ja J. Johnson. Ruusut
haudattiin Wildwood hautaus-
maahan.

Meitä suomalaisia
ei ole paljon, mutta siitä huoli-
matta meitä sattuu sellaisiin
avainpaikkoihin West Havenin
ja Stratfordin poliisiin jotka ke-
räävät tietullmaksuja, ovat
päättäneet antaa "lollipop" hen-
kilölle, jotka sattuvat olemaan

autossa kun tullimaksuja suori-
tetaan. Makeisen saaja on 3-
vuotias Mary Nappi. — V. A.

Terveys Tuberkuloosin tuhot suuret

Tuberkuloosi on useissa mais-
sa edelleenkin kansanterveydel-
linen ongelma, sillä siihen kuo-
lee vuosittain maailmassa noin
kolme miljoonaa henkeä. Tämä
huomioitiin Roomassa pidetyssä
kansainvälisessä tuberkuloosi-
kongressissa, johon osallistui
noin 3,000 henkeä melkein kai-
kista kansainvälisten tuberku-
loosiunionin 77 jäsenmaasta. M.
m. Suomestakin oli osanottajia.

Kongressin laajasta ohjelmas-
ta mainittakoon, että eräänä pää-
aiheena oli nykyisten komotera-
peuttien lääkkeitä käyttä tub-
erkuloosin hoidossa. Erikoisesti
näytti kongressin osanottajia
kiinnostavan niiden tulosten sel-
vittäminen, joita on saatu kan-
sainvälisen tuberkuloosiunionin
v. 1959 alkuunpanemasta yhte-
näisestä tutkimustyöstä keuhko-
tuberkuloosin tehokkaasta lääk-
ehoitosta n.s. peruslääkkeillä.

Työhön on valittu 29 hoitolasta
eri puolilta maailmaa, joista yksi
myös Suomesta. Määrätty määrä
potilaita yhteensä 700, hoidet-
tiin yhdenmukaisia lääkkeitä
käyttäen ja saadut tut-
kimustulokset, kuten mm. rönt-
genkuvat, lähetettiin tarkastet-
tavaksi Lontooseen, jotta arvos-
telu olisi ollut yhtenäistä. Myös
tuberkuloosin tehokkaasta lääk-
ehoituksesta selostettiin tuberku-
loosin lääkkeitä, jolloin erikoisesti kiinnitettiin
huomiota n.s. toisen asteen lää-
keiden käyttöön tapauksissa, jois-
sa bakteerit ovat tulleet resis-

tenteiksi eli kestäviksi yhtä tai
useampaa peruslääkettä koh-
taan. Myös komoterapioiden
järjestäminen kehitysmaissa, jois-
sa mahdollisuudet tehokkaaseen
hoitoon eivät aina ole samat kuin
monessa muussa maassa, oli kes-
kustelun alaisena.

Huomattavaa mielenkiintoa he-
rätti kemprofyylaksia, joka tar-
koittaa sitä, että määrättyille hen-
kilöille tai henkilöryhmille, joi-
den oletetaan saavan tai ovet jo
saaneet tuberkuloositartunnan,
annetaan ennakolta lääkkeitä
joitakin kuukausia, tavallisesti
INH:tä yksinään. Tämän kamo-
profyylaksien tarkoituksena on es-
tää tartunnan kehittyminen var-
sinaiseksi sairaudeksi niissä mää-
rättyissä ihmisryhmissä, joissa se
oletetaan helpommin tarttuvan.
Tällaisia ryhmiä ovat m.m. lap-
set sekä voimakkaan tartunnan
saaneet aikuiset ja eräissä am-
mateissa työskentelevät.

Lastentuberkuloosia käsittevä-
stä aiheista herätti ansaittua huo-
miota dos. Ole Wasz-Höckertin
työtövereineen Suomesta julkais-
tu laaja tutkimus tuberkuloosista
aivokalvontulehduksesta sairast-
avien lasten psyykkisistä häiriöis-
tä.

Tuberkuloosin sosiaalilääketie-
teellisestä puolesta oli kongres-
sissa lukuisia esitelmiä. Näissä
ennenkaikkea kiinnitettiin huo-
miota asiallisen valistuksen suo-
rittamiseen tuberkuloosin moni-
vivahteisesta luonteesta ja ennen-
kaikkea sosiaalisena sairautena,
jolloin myös vapaaehtoisilla kan-
sallaisjärjestöillä on tärkeä merki-
tys lopullisen, pysyvän hoitotul-
oksen saavuttamisessa. Useiden
maiden taholta, m.m. Ranskan ja
Italian, korostettiin myös sitä
seikkaa, että tuberkuloosia ei
sunkaan ole vielä voitettu, kuten
suuri yleisö usein luulee, vaan
taistelua sitä vastaan on edelleen-
kin jatkettava ja vieläpä entises-
tään tehostuneena, sillä huoli-
matta kuolleisuuden ilahdutta-

vasta laskusta, on tuberkuloosin
sairastuminen vielä useimmissa
maissa yllättävän korkea.

Tutkayhteys Merkurius-planeettaan

Goldstonen observatoriossa Mo-
javen autiomaassa Californiassa
toimivat suihkuvoimalaboratori-
on tiedemiehet ovat ensimmäisi-
nä saavuttaneet tutkayhteyden
Merkurius-planeettaan.

He suuntasivat 26 metrin läpi-
mittaisen radioteleskooppiinsa
planeettaa kohti ja lähettivät tai-
vaalle mikroaaltoisyyksiä 25,000
megawatin teholla. Sitten he
käynnistivät herkä vastaanotti-
mensa ja havaitsivat heikkoja
jälkiä näistä samoista radioaal-
loista, kun ne heijastuivat takai-
sin maapallolle noin 100 miljoon-
nan-kilometrin päässä sijaitsevan
planeetan pinnasta.

Palaavien aaltojen kenttävoim-
akkuus oli vain 5 x 10-19 milli-
wattia. Tiedemiehet kykenivät
sittenkin niiden nojalla määritte-
lemään maan ja Merkuriuksen vä-
lisen etäisyyden puoletoistasa-
dan kilometrin tarkkuudella eli
paljon tarkemmin kuin on ollut
optisin keinoin mahdollista.

Heijastuneiden aaltojen ha-
jaantumisen nojalla tiedemiehet
päättelivät, että Merkuriuksen
pinta on rosoinen ja epäsäännö-
linen. Planeettaa on pidetty vai-
keana tutkakohteena pitkän eti-
äisyyden, tutkasäteitä häiritsevän
aurion läheisyyden ja planeet-
tan suhteellisen pienyyden vuok-
si.

Talousapulainen saa paikan

Halutaan tyttö tavalliseen talous-
työhön. Ei pyykinpesua. Kaksi hen-
kisen perhe. Voi asua työpaikassa tai
muualla.

Mrs. DONALD A. TEAHAN,
281 North Oxford St., Hartford, Conn.
Puhelin: Hartford 523-1883.

HUOMIO!

Nyt voitte sijoittaa enemmän rahaa

TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYKSEEN

Ja nauttia korkeasta dividendistä. — Juuri voimaan astuneen lain mukaan
yhteinen tallettaja voi sijoittaa \$6,000 asti. — Yhteiset (Joint) tallettajat
\$12,000 asti. — Kertyneet dividendit saa lisätä säästöönne rajattomasti.

Maksamme nykyään

4 1/4 prosenttia

Dividendiä osaketililtä

Ja lisäksi 1/4 osa yhdestä prosentista ylimääräinen dividendi
viimeiseltä 6 kuukaudelta päättyen lokakuun 31 p.

VARAMME OVAT YLI \$8,575,000
OMAT VARAT YLI \$1,000,000

Palveluksemme kuuluu:

AUTO- ... PERSONA- ... KIINNELAINAT

Persoonalainat ovat vakuutetut aina \$3,500 saakka
kuolemantapauksen varalle

MUISTUTUS TALLETTAJILLE: Teidän on ilmoitettava Social
Security numeronne meille tämän vuoden aikana. — Muistakaa että
voitte lähettää talletuksenne postissa.

TUNNIT: Klo 8 aamulla — klo 4:30 iltapäivällä,
paitsi perjantaina, jolloin olemme auki klo 6 saakka illalla

Workers' Credit Union

(TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYS)

(Perustettu 1914)

48 WALLACE AVE. Puh. DI 5-5300 FITCHBURG, MASS.

The Four Season Flower Shop KUKKAKAUPPA

SHIRLEY WILLIAMSON, omistaja
COLONIAL HOTEL, Gardner, Mass.
Puh. 632-3350

Robert W. Bickford

Ashburnham, Mass.
VAKUUTUKSIA JA
KIINTEISTÖÄ
Tel. Talbot 7-5009

Lääkemääräyksiä

Phone 1760

57 Parker St., Gardner, Mass.

Granville E. Stanley

— Lahjoja jotka säilyvät —

33 PARKER STREET
GARDNER, MASS.

ROBILLARD'S PHARMACY

Leo E. Levasseur, Pharmacist
104 PARKER ST., GARDNER, MASS. — Puh. 632-5700
Gardnerin johtava APTEEKKI
Lääkemääräyksiä täytetään. — Pätevää ohjeiden ohittamista.
Jäätelö-erikoisuuksia kaikkiin tilaisuuksiin.

CHAIRTOWN LUMBER CO.

PUUTAVARAA, IKKUNOITA, OVIA, RAUTATAVARAA
SEMENTTIÄ — KATTOAINETIA
W. Lukala mielihyvin palvelee teitä
OFF BARTHEL AVE. GARDNER, MASS.

WESTMINSTER GARAGE

State Road — Westminster, Mass.
Lämmitysöljypalvelu Westminsterissä
Autokorjaamo ja huoltoasema
Robert L. Buckman
Puhelin TR 4-5712

DEPOT PACKAGE STORE

Route 2, State Road
WESTMINSTER, MASS.
VAKUJUMIA — OLUVIA — VIINEJA

OTTO HÄKKINEN

INSURANCE, INC.
VAKUUTUSASIAMIES
11 Parker St. Gardner, Mass.
63-2-6222
Ashburnham Talbot 7-5290

ARCHAMBEAULT PAINT & PAPER CO.

SISÄ- ja ULKOMAAALAUSTA
Myymme MAALIA, VERNISIAA
sekä kaikenlaisia TAPETTEJA
175 NICHOLS ST., GARDNER, MASS.
Phone 264

Smith Funeral Home

PHILIP A. BJURLING,
hautajaisien johtaja
69 Vernon St., Gardner, Mass.
Tel. 77-W.

RAIVAAJAA lukiemalla teitte muke-
vasti matkoja vanhaan kotimaahan
sillä siinäkin kerrotaan Suomen
uutisia alvan yhtämittaisesti.